

Список використаних джерел

1. Dawson, G. (1994), *Soldier Heroes: British Adventure, Empire and the Imagining of Masculinities*, London, UK and New York, US: Routledge.
2. Connell, R.W. (2000), *The Men and The Boys*, Cambridge, UK: Polity.
3. Miller, L. L. (1997), 'Not Just Weapons of the Weak: Gender Harassment as a Form of Protest by Army Men', *Social Psychology Quarterly*, 69(1), 32–51.
4. Connell, R. W. (1995), *Masculinities*, Cambridge, UK: Polity.
5. Hooper, C. (1999), 'Masculinities, IR and the «Gender Variable»: A CostBenefit Analysis for (Sympathetic) Gender Sceptics', *Review of International Studies*, 25(3), 475–491.
6. Enloe, C. (1988), *Does Khaki Become You? The Militarization of Women's Lives*, London, UK: Pandora.
7. Enloe, C. (2000), *Manoeuvres: The International Politics of Militarizing Women's Lives*, Berkeley, US: University of California Press.
8. Barrett, F. J. (2001), 'The Organizational Construction of Hegemonic Masculinity: The Case of the US Navy' in S.M. Whitehead and F.J. Barrett (eds), *The Masculinities Reader*, Oxford, UK: Polity, pp. 77–99.
9. Hale, H. C. (2008), 'The Development of British Military Masculinities through Symbolic Resources', *Culture & Psychology*, 14(3), 305–332.
10. Green, G., C. Emslie, D. O'Neill, K. Hunt and S. Walker(2010), 'Exploring the ambiguities of masculinity in accounts of emotional distress in the military among young ex-servicemen', *Social Science and Medicine*, 71, 1480–1488.

Ординська Ілона Яківна,

старша викладачка кафедри іноземних мов факультету забезпечення оперативної-службової діяльності Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, кандидатка філологічних наук

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ (МАСКУЛІННІСТЬ/ФЕМІННІСТЬ)

Сучасний світ, що характеризується значним динамізмом і мінливістю соціокультурних закономірностей і норм, створює певні труднощі для особистості, провокуючи кризи ідентичності, внутрішньоособистісні гендерні конфлікти. Яка була прийнята норма для індивіда вчора, сьогодні може вже не бути затребуваною, в результаті людина втрачає почуття послідовності і цілісності в своєму житті (ніби людина, якою я є сьогодні – це не те ж саме, якою я була вчора). Внутрішньоособистісний гендерний конфлікт – це досвід неусвідомлення

самозрозуміння як чоловіка чи жінки, невідповідність внутрішніх цінностей, образів та ідеалів маскулінності/фемінності, неприйняття себе або окремих аспектів особистості як чоловіка чи жінки. Хотілося б більш детально поглянути на проблему: розкрити зміст і механізми явища гендерної ідентичності, обґрунтувати необхідність і можливість процесів її трансформації. Зміст цього поняття досить багатогранний. Аналіз визначень гендерної ідентичності та підходів до її вивчення дає можливість визначити дві основні складові цього поняття. До них відносяться біологічна стать і соціально-психологічні особливості особистості (маскулінність/фемінність).

З раннього віку людина ототожнює себе з певною статтю. Вона має суб'єктивне почуття статі і поступово розвиває певні риси особистості - маскулінні та фемінні. Об'єктивною умовою, що впливає на формування таких характеристик, є гендерна культура (сприйняття суспільством бажаних для чоловіків і жінок якостей), а також гендерна ідеологія (гендерне сприйняття, закріплене суспільно-політичними інститутами). Один з найавторитетніших соціологів сучасності, англієць Е. Гідденс [1, с. 38], пояснює, що не біологічна стать, а соціокультурні норми в кінцевому підсумку визначають психологічні якості, поведінку, вид діяльності, професії жінок і чоловіків. Існуючий образ маскулінності і фемінності в суспільній свідомості є лише характеристикою чоловіків або жінок в сучасній культурі. Моделі соціально затвердженої гендерної поведінки вводяться в повсякденну практику різними способами, найбільш ефективними з яких є засоби масової інформації.

Список використаних джерел

- Giddens A. The Transformation of Intimacy. Cambridge, 1997. P. 38.

Перелигіна Раїса Володимирівна,

доцентка кафедри кримінального права
та процесу Київського університету права
НАН України

ПИТАННЯ ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНОГО НАСИЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Статтю 24 Конституції України встановлено, що громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками [1].

Про гендерні розбіжності в самооцінках жінок і чоловіків у сфері особистої безпеки свідчать результати моніторингу Інституту соціології НАНУ, згідно з якими чоловіки почуваються більш захищеними, ніж жінки. Існують гендерні розбіжності у сприйнятті